

Bassa de can Mir

Sant Vicenç de Montalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Can Mir-Les Fonts

Coordenades:

Latitud: 41.570360319175
Longitud: 2.5067699667585
UTM Est (X): 458878
UTM Nord (Y): 4602193

Classificació

Número de fitxa 08264 - 86
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en desús des de fa molts anys, tot i que va haver-hi una campanya de neteja.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 8824236DG5082S0002GT
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 25/09/2024 - 09:44

Descripció

Antiga bassa de rec, de planta rectangular, d'uns 250 metres quadrats, que recollia l'aigua de dues mines. També es coneix com la bassa del Regadiu, que va acabar donant el qualificatiu a la finca i va permetre superar el conreu de secà, gràcies la implantació d'una notable infraestructura hidràulica.

Aquesta infraestructura estava formada per elements captadors de l'aigua (a mitjans del segle XX es van comptabilitzar dues mines, o una mina amb dos brancals, i fins a cinc pous), elements de recepció i emmagatzematge (basses i dipòsits) i una notable xarxa capil·lar de distribució, de la qual no hi ha constància, malgrat que el sistema de reg emprat era el d'inundació. La mina data de 1855 i un brancal ressegueix la riera de la Panissera, d'una longitud de 823 metres, dels quals 210 són de captació i la resta de conducció.

L'altre brancal és el que ressegueix la riera de Gironella, amb 459 metres de longitud, dels quals 35 metres són de captació i la resta de conducció. Aquesta branca abocava les aigües a la primera, i 112 metres més avall alimentaven l'anomenada "bassa de les oques" —a cel obert i encara existent— des de la qual es distribuïen les aigües de reg a bona part dels terrenys.

Existeixen cinc pous històrics, en general a prop de les masoveries —dos d'ells a Llavaneres—, més un sisè, de 1982, en el punt de confluència de les dues branques de la mina, on es consigna una esllavissada i, almenys, una altra bassa. També es disposava d'un dipòsit a la falda del turó del Balís, en terreny boscós i a una certa altura respecte dels conreus, alimentat per un tub provinent d'una mena de dipòsit natural situat a l'entrada de l'actual urbanització *Supermaresme*, alimentat per la part captadora del brancal de la Panissera. Del dipòsit baixava l'aigua i arribava fins a la glorieta del turó, i més endavant es va portar a tots els elements residencials de la finca (Grau, 2023).

Història

Lluís Grau (2023) publica la història de la finca que fins al primer quart del segle XIX, era coneguda com a can Mir o el Regadiu i ocupava bona part de l'extrem sud-oest del terme municipal de Sant Vicenç de Montalt, a redós del turó del Balís. Eren quatre finques que, en total, ocupaven una mica més de cinc hectàrees, destinades al conreu de secà. N'era propietari, per herència paterna, Antoni Mir Vilaseca. L'hereu, el seu fill Vicenç Mir Colobran, va passar de pagès, l'any 1824, a bracer propietari el 1863 i a hisendat el 1868. La relació jurídica entre el propietari i els treballadors de la major part de la finca (Regadiu) era la de masoveria, mentre que la parceria es reservava per a les vinyes. El regadiu, que va acabar donant el qualificatiu a la finca i va permetre superar el conreu de secà, va ser possible per la implantació d'una notable infraestructura hidràulica.

Entre 1855 i 1862, la superfície total de la finca es duplica. Des del 1856, el propietari havia passat a ser Josep Mir Albanell, fill primogènit de Vicenç. Josep es casa a Barcelona, i fa negocis relacionats amb la importació de productes colonials. Les finques de Sant Vicenç deixen de ser el suport principal de l'economia familiar. La finca de Can Mir passa de tenir un ús exclusivament agrícola a ser també un lloc per a l'estiueig. Les edificacions aleshores existents (masoveries) s'adeqüen per a les noves necessitats.

L'hereu de Josep Mir, Rossend Mir Fullà, entre 1901 i 1905 decideix construir la torre Gran, també fa edificar una glorieta al cim del turó del Balís, obra del mateix arquitecte, Enric Sagnier. També millora les instal·lacions de la finca ampliant-la fins a més de 23 hectàrees dins el terme de Sant Vicenç de Montalt, i encara hi va afegir dues hectàrees més del terme de Sant Andreu de Llavaneres. La finca va acabar organitzada en quatre masoveries: la de can Patoi, la del Forn, la Masia a Sant Vicenç, i la de ca la Gràcia a Llavaneres.

Cap al final de la guerra, va ser refugi d'una setantena de persones. L'artilleria italiana va destruir la glorieta del turó del Balís; que fou substituïda, més endavant, per una altra de Lluís Bonet Garí.

Bibliografia

CAMPOY, Josep Lluís i BOBA, Assumpta (2009). Catàleg de protecció de béns i paisatges del Pla d'Ordenació Urbanística municipal de Sant Vicenç de Montalt. Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt. Document no vigent.

GRAU MOLIST, Lluís (2023). Can Mir; dins *5 cases amb història*, 2. Sant Vicenç de Montalt. Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt, pp.30-33.

PÉREZ I FERNÁNDEZ, German i MEDINA ESPIGARES, Gabriel (2023). Document d'aprovació inicial del Pla d'Ordenació Urbanística municipal de Sant Vicenç de Montalt. Document 5: Catàleg de béns protegits. Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt. Document no aprovat.

Enllaços d'interès:

[Article a La Vanguardia](#)

